

LIITE 7.

VAIKUTTAVUUSTUTKIMUSTEN TULOKSET

Hoito on merkitty vaikuttavaksi (+), kun hoitoa saaneilla ilmeni tavoiteltu hoitotulos tilastollisesti merkitsevästi useammin ($p < 0.05$) kuin vertailuhoidolla. Taulukon tarkemmat lukuohjeet ja lähteet ovat taulukon alla ennen lähdeluetteloa.

Lääke- ja päihderiippuvuuksien psykososiaalinen hoito

1. Tupakka

Hoito	Vaikuttavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Käyttätymisterapiat kuten motivoiva ohjaus nuorille	+	TAV	tupakoinnin lopettaminen	B	(Ollila 2011a)
<ul style="list-style-type: none">puheli- mitse (teksti- viestit, puhelut) aikuisille	+	EI, TAV	tupakoinnin lopettaminen	A	(Whittaker ym. 2016)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	TAV	tupakoinnin lopettaminen ja kognitiivinen toimintakyky	A	(Dragiotti ym. 2017)
Tukea ja ohjausta tarjoavat vastaanototokäynnit	+	TAV (puheli- mitse)	tupakoinnin lopettaminen	A	(Dragiotti ym. 2017)
Ryhmäohjaus	+	EI, MUU (opas)	tupakoinnin lopettaminen	A	(Ollila 2011b)

2. Alkoholi

Hoito	Vaikuttavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kaikki psykoterapiamuodot	+	TAV, EI	alkoholin käytön vähentäminen	B	(Dragiotti ym. 2017; Simojoki 2015)
Käyttätymisterapia	0	TAV, EI	retkahdusten määrä	B	(NICE 2011)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	TAV	alkoholin käytön vähentäminen, retkahdusten määrä	B	(NICE 2011) (Simojoki 2015)
Lyhytneuvonta (< 5 h, <4 viikon aikana) nuorilla (11-30 v)	+	EI, TAV	alkoholin kokonaiskulutuksen lasku, alkoholiin liittyvien ongelmien väheneminen	A	(Tanner-Smith ja Lipsey 2015; Terlecki ym. 2015)
Lyhytneuvonta 2. asteen oppilai-	+	EI	Alkoholin käyttökertojen väheneminen	B	Carney ym. 2016

toksessa					
	0	EI	Alkoholin kokonaiskulu- lutuksen lasku	C	
Lyhytneuvonta perusterveyden- huollon potilailla (ei vaikea riippu- vuus)	+	EI, TAV	alkoholin kulutuksen lasku 3,6 annos- ta/viikko, kohtuukäy- tön yleistyminen, runsaan kertakäytön harveneminen	B	Jonas ym. 2012
Lyhytneuvonta sairaalahoidossa oleville alkoholin suurkuluttajille (>16 v).	+	TAV	alkoholin kokonaiskulu- lutuksen lasku	B	McQueen ym. 2011
Lyhytneuvonta sairaalahoidossa oleville nuorille (<21 v) alkoholin suurkuluttajille	0	EI, TAV	alkoholin kokonaiskulu- lutuksen lasku	B	Newton ym. 2013; Cun- ningham 2015)
	0	EI, TAV	alkoholin käytön negatiiviset seurauk- set	C	Newton ym. 2013; Ar- naud ym. 2017
Motivoiva haas- tattelu	+	TAV, EI	alkoholin käytön vähentäminen	B	(Sayegh ym. 2017) (NICE 2011)
Motivoiva haas- tattelu korkean riskin nuorilla (alle 25 v)	+	EI, TAV, MUU	alkoholin kokonaiskulu- lutuksen ja käyttö- määrien lasku	B	Foxcroft ym. 2016
	+		alkoholin käytön negatiiviset seurauk- set	C	
	0		humaltumishakuinen juominen	B	
Motivoiva haas- tattelu sairaala- hoidossa oleville nuorille (13-25 v) alkoholin suurku- luttajille	+	TAV	alkoholin käyttökerto- jen harveneminen	B	Kohler ym. 2015
	0		alkoholin kokonaiskulu- lutuksen lasku	B	
Motivoiva haas- tattelu + retkah- dusten ehkäisy	+	TAV, EI	alkoholin käytön vähentäminen	B	(NICE 2011)
Ohjattuun itsehoi- toon perustuva terapia	+	TAV	alkoholin käytön vähentäminen	B	(NICE 2011)
Perheterapia lapsille (<18 v)	+				
Verkkoterapiat aikuisille ja nuoril- le	0	EI	alkoholin käytön vähentäminen	C	(Balhara ja Verma 2014)

3. Huumausaineet

<i>Hoito</i>	<i>Vaikutta- vuus</i>	<i>Mihin verrat- tuna?</i>	<i>Tavoiteltu hoitotulos</i>	<i>Näy- tön aste</i>	<i>Lähde</i>
Kaikki psykoterapiamuodot					
• opioideja ja stimulantteja käyttävät	0	TAV	alkoholin käytön vähentäminen	C	(Klimas ym. 2014)
• huumeita käyttävät naisrikolliset	0	TAV	huumeiden käytön vähentäminen	C	(Perry ym. 2015)
	+	TAV	uudelleenvangitsemisten vähentäminen	B	(Perry ym. 2015)
• raskaana olevat huumeita käyttävät naiset	0	TAV	ennenaikaisten synnytysten vähentäminen, syntymäpainoltaan pienten vauvojen osuus, huumeiden vaikutuksen alaisena synnyttäneiden osuus	B	(Terplan ym. 2015)
Verkkointerventiot	+	EI, TAV	huumeiden käytön vähentäminen	B	(Boumparis ym. 2017)
Motivoiva haastattelu	+	TAV	päihteiden (tupakka, kannabis, stimulantit, yhteiskäyttö) käytön vähentäminen	B	(Sayegh ym. 2017)
• nuorilla (12-23 v)			alkoholin ja huumeiden käytön vähentäminen	B	Jensen 2011
• opioideja ja stimulantteja käyttävät	+	TAV	alkoholin käytön vähentäminen	B	(Klimas ym. 2014)
Palkkiohoito	0	TAV	päihteiden (tupakka, kannabis, stimulantit, yhteiskäyttö) käytön vähentäminen	A	(Sayegh ym. 2017; Benishek ym. 2014)

4. Bentsodiatsepiinit

<i>Hoito</i>	<i>Vaikutta- vuus</i>	<i>Mihin verratu- na?</i>	<i>Tavoiteltu hoitotulos</i>	<i>Näytön aste</i>	<i>Lähde</i>
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	0	EI	bentsodiatsepiinien käytön vähentäminen	B	(Darker ym. 2015)
Motivoiva haastattelu	0	TAV	bentsodiatsepiinien käytön vähentäminen	D	(Darker ym. 2015)

5. Kannabis

<i>Hoito</i>	<i>Vaikutta- vuus</i>	<i>Mihin verrat- tuna?</i>	<i>Tavoiteltu hoitotulos</i>	<i>Näytön aste</i>	<i>Lähde</i>
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	EI /?	kannabiksen käytön vähentäminen, kan-	B	(Tacke 2012; Cooper ym.)

			nabiksen aiheuttamat ongelmat, riippuvuuden vakavuus		2015)
Motivoiva haastattelu / motivaatiota lisäävä terapia	0	EI	kannabiksen käytön vähentäminen, kannabiksen aiheuttamat ongelmat, riippuvuuden vakavuus	C	(Cooper ym. 2015)
Lyhytneuvonta 2. asteen oppilaitoksessa	+	EI	kannabiksen käyttömäärien väheneminen	B	Carney ym. 2016
	0	EI	kannabisriippuvuuden väheneminen	C	
Perheinterventiot nuorilla käyttäjillä	+	EI	itse raportoitu kannabiksen käytön väheneminen	B	Gates ym. 2006
	0		päihteettömyys	B	

6. Opioidit

Hoito	Vaikutavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Psykoterapiat (enimmäkseen KKT ja palkkiohoito) + lääkehoito	+	LÄÄ	opioidien käytön vähentäminen	B	(Dugosh ym. 2016)
Verkkointerventiot	+	EI, TAV	opioidien käytön vähentäminen	B	(Boumparis ym. 2017)
Kognitiivinen käytätymisterapia (KKT)	+	?	opioidien käytön vähentäminen	B	(Niemelä ja Aalto 2012)
Palkkiohoito	+	?	opioidien käytön vähentäminen	B	(Niemelä ja Aalto 2012)

7. Stimulantit: amfetamiinit ja kokaiini

Hoito	Vaikutavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kognitiivinen käytätymisterapia	+	TAV	metamfetamiinista vieroitus	A	(Alho 2012; Lee ja Rawson 2008)
Kognitiivinen käytätymisterapia + motivoiva ohjaus verkkoterapiana	0	EI	amfetamiinin käytön vähentäminen	B	(Tait ym. 2015)
	+	EI	avunhakemisen väheneminen	B	(Tait ym. 2015)
	+	EI	päihteettömien päivien määrä	B	(Tait ym. 2015)
Verkkointerventiot	0	EI, TAV	stimulanttien käytön vähentäminen	B	(Boumparis ym. 2017)
Motivoiva haastattelu	+	TAV	metamfetamiinista vieroitus	A	(Alho 2012)

Palkkiohoito	+	TAV	amfetamiinin käytön vähentäminen	C	(Reback ym. 2010)
	+	TAV	metamfetamiinista vieroitus	A	(Alho 2012; Lee ja Rawson 2008; Reback ym. 2010)
	0	TAV	kokaiinin käytön vähentäminen	C	(Reback ym. 2010; Terplan ym. 2015)

8. Peliriippuvuus

Hoito (potilasryhmä)	Vaikutavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	0	EI, TAV	peliriippuvuuden helpottuminen	D	(Cowlshaw ym. 2012)
• verkkoterapiana	+	EI	peliriippuvuuden helpottuminen	C	(Noorani ja Severn 2010)
Motivoiva haastattelu	+	EI, TAV	pelaamistiheys	C	(Cowlshaw ym. 2012)
Intergratiivinen psykoterapia	+	EI, TAV	oireiden vakavuuden helpottuminen	C	(Cowlshaw ym. 2012)

Vakavien mielenterveysongelmien psykososiaalinen hoito

9. Itsetuhoiset aikuiset

Hoito	Vaikutavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Palveluohjaus (case management)	0	TAV	itsetuhoisten tapahtumien väheneminen	B	Hawton ym. 2016
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	TAV	itsetuhoisten henkilöiden väheneminen	C	Hawton ym. 2016
	0	TAV	itsetuhoisten tapahtumien väheneminen	C	
Dialektinen käyttäytymisterapia	+	TAV	itsetuhoisten tapahtumien väheneminen	C	Hawton ym. 2016
	0	TAV	itsetuhoisten henkilöiden väheneminen	C	
Ryhmämuotoinen tunteiden säätely – terapia	+	TAV	itsen vahingoittamisen väheneminen	C	Hawton ym. 2016
Mentisaatioterapia	+	TAV	itsen vahingoittamisen väheneminen	B	Hawton ym. 2016

10. Itsetuhoiset lapset ja nuoret

<i>Hoito</i>	<i>Vaikutta- vuus</i>	<i>Mihin verrat- tuna?</i>	<i>Tavoiteltu hoitotulos</i>	<i>Näy- tön aste</i>	<i>Lähde</i>
Psykososiaaliset hoidot	+	TAV	itsetuhoisuuden väheneminen	B	Ougrin ym. 2015
Terapeuttinen arviointi	+	TAV	hoitoon sitoutuminen	C	Hawton ym. 2015
	0		itsetuhoisten tekojen toistuminen	C	
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	0	TAV	itsetuhoisuuden toistumisen väheneminen	D	Hawton ym. 2015
Nuorten dialektinen käyttäytymisterapia (DBT-A)	+	TAV	Itsetuhoisuuden väheneminen	C	(Pistorello ym. 2012); Mehlum ym. 2014 ja 2016
	0	TAV	Itsetuhoisten henkilöiden osuuden pienentyminen	C	c
	0	TAV	Epävakaisten oireiden merkittävä väheneminen	C	Mehlum ym. 2014
Perheinterventio, itsemurhaa yrittäneillä nuorilla	0	TAV	Itsemurhayrityksen uusiminen	C	Hawton ym. 2015
Perheinterventio yhdistettynä tavanomaiseen hoitoon,	+	TAV	Itsetuhoisuuden väheneminen	C	Strandholm ym. 2016
Ryhmäterapia, nuorilla, joilla esiintynyt itsetuhoisuutta useita kertoja	0	TAV	Itsen vahingoittamisen uusittuminen	C	Hawton ym. 2015
Kognitiivisanalyttinen psykoterapia	+	TAV	Epävakaisten oireiden merkittävä väheneminen	C	Strandholm ym. 2016
Tunteiden säätelyn taitoryhmä yhdistettynä tavanomaiseen hoitoon	0	TAV	Epävakaisten oireiden väheneminen	C	Strandholm ym. 2016
Mentalisaatioon perustuva terapia nuorilla, joilla toistuvaa itsetuhoisuutta tai epävakaista oireita	+	TAV	Epävakaisten oireiden väheneminen	C	Strandholm ym. 2016
	+	TAV	Itsetuhoisten henkilöiden osuuden pienentyminen	B	Hawton ym. 2015
Vanhemmille suunnattu kasvatusneuvonta	+	Ei	lapsen häiriökäyttäytymisen väheneminen, väkivaltaisten kasvatustapojen väheneminen	A	Arvonen ja Korkeila 2015

11. Samanaikainen vakava mielenterveys- ja päihdeongelma

Hoito (potilasryhmä)	Vaikutavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kognitiivinen käyttäytymisterapia, KKT	0	TAV	kannabiksen käytön väheneminen, mielen-terveys	C	(Hunt ym. 2013)
KKT + motivoiva haastattelu	0	TAV	päihteiden käytön väheneminen, mielen-terveys	C	(Hunt ym. 2013)
Motivoiva haastattelu	0	TAV	päihteiden käytön väheneminen, mielen-terveys	C	(Hunt ym. 2013)
• (rikolliset)	0	MUU (rentoutus)	pidätysten määrä, huumeiden käytön vähentäminen	B	(Perry ym. 2015)
	+	MUU (rentoutus)	uudelleenvangitsemisten määrän vähentäminen	B	(Perry ym. 2015)
Palkkiohoito	0	TAV	negatiiviset päihdevirtsanäytteet, sairaalahoitojen määrä	D	(Hunt ym. 2013)
Integroitu psykoterapeuttinen hoito	+	?	masennusoireiden väheneminen, huumeiden käytön vähentäminen	C	(Vor- ma 2012)

12. Psykoosiriskissä olevat nuoret

Hoito	Vaikutavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kognitiivinen terapia	0	EI, MUU	Psykoosin ehkäisy	C	Gergov ym. 2015
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	0	MUU (supportiivinen terapia)	Psykoosin ehkäisy	C	Gergov ym. 2015

13. Psykoottinen häiriö nuorilla

Hoito	Vaikutavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kognitiiviseen käyttäytymisterapiaan (KKT) pohjaava perheterapia	0	TAV	Relapsien vähentäminen	C	Linszen ym. 2001
KKT (relapsien ehkäisyterapia, kesto 7 kk)	+	TAV	Relapsien vähentäminen	C	Gergov ym. 2015
KKT (varhaispsykoosille, kesto 3,5 kk)	0	MUU (aktiivinen keskustelu)	Oireiden vähentäminen, toimintakyvyn paraneminen	C	Gergov ym. 2015
Kognitiivis-analyttinen terapia	0	MUU (psykoedukaatio)	Kognitiiviset taidot, toimintakyky	C	Gergov ym. 2015
Kognitiivinen kuntoutus	+	TAV	Kognitiivisen joustavuuden parantaminen	C	Gergov ym.

14. Skitsofrenia

<i>Hoito</i>	<i>Vaikutta- vuus</i>	<i>Mihin verrat- tuna?</i>	<i>Tavoiteltu hoitotulos</i>	<i>Näy- tön aste</i>	<i>Lähde</i>
Psykoterapiat	+	EI, TAV	negatiiviset oireet, sosiaalinen toimintakyky	B	(Dragiotti ym. 2017)
	0	TAV	kannabiksen käytön väheneminen potilailla, joilla yhtäaikainen kannabisongelma, oireiden väheneminen, elämänlaatu	B	(McLoughlin ym. 2014)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	?	positiiviset ja negatiiviset oireet, toimintakyky	B	(Oksanen 2013a)
	+	?	positiiviset oireet	B	(Dragiotti ym. 2017)
• ryhmäterapia	+	TAV	masennus, sosiaalinen ahdistuneisuus, pelko	C	(Oksanen 2013b; Tran 2009)
Psykodynaaminen perheterapia	+	MUU (tukea antava neuvonta)	skitsofreniaoireiden lievittyminen	D	(Oksanen 2013c)
Psykoedukatiivinen perheinterventio	+	TAV	uusiutumisen väheneminen, sairaalajaksojen väheneminen, lääkemyöntyvyys	A	(Oksanen 2013e)
Lyhyt perheterapia	0	TAV	uusiutumisen väheneminen, sairaalahoitojaksojen väheneminen	D	(Okpokoro ym. 2014)
KKT + motivoiva neuvonta + perheenjäsenten psykoedukaatio (skitsofreniapotilaat, joilla päihdehäiriö)	+	TAV	päihtettömien päivien määrä, oireiden väheneminen, sairaalajaksojen väheneminen, toimintakyky	C	(Honkonen 2007)
Kognitiivinen kuntoutus <i>Cognitive remediation</i>	+	TAV, MUU	kognitiivinen toimintakyky	A	(Dragiotti ym. 2017)
Tukea antava terapia	0	TAV, MUU (psykodynaaminen)	skitsofreniaoireiden lievittyminen	C	(Oksanen 2013d)

15. Harhaluuloisuushäiriö

<i>Hoito</i>	<i>Vaikutta- vuus</i>	<i>Mihin verrat- tuna?</i>	<i>Tavoiteltu hoitotulos</i>	<i>Näy- tön aste</i>	<i>Lähde</i>
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	TAV	sosiaalinen itsetunto	D	(Skelton ym. 2015)

Mielialahäiriöiden psykososiaalinen hoito

16. Masennuksen hoito

Hoito	Vaikutta- vuus	Mihin verrattu- na?	Tavoiteltu hoitotulos	Näy- tön aste	Lähde
Kaikki psykoterapiamuodot	+	EI, TAV	sosiaalinen toimintakyky	A	(Dragiotti ym. 2017)
	+	TAV, LU- MElääke	masennusoireiden väheneminen,	A	(Dragiotti ym. 2017)
	+	EI, TAV, LU- MElääke	elämänlaatu	A	(Dragiotti ym. 2017)
• akuuttivaiheen hoidossa	+	EI, TAV, MUU	masennusoireiden väheneminen, elämänlaatu	B	(Dragiotti ym. 2017; Lindfors 2014a)
	+	?	sosiaalinen toimintakyky	B	(Dragiotti ym. 2017)
• ylläpitohoitona	+	?	masennusoireiden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017)
• kroonisen masennuksen hoidossa	+	?	masennusoireiden väheneminen	C	(Dragiotti ym. 2017)
• subkliinisen masennuksen hoidossa	+	EI, TAV	masennushäiriön puhkeaminen	C	(Cuijpers ym. 2014a)
•					
• yli 50-vuotiailla	+	EI, TAV,	masennusoireiden väheneminen	A	(Cuijpers ym. 2014 b)
• ryhmäterapiana	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	B	(Murphy ja Spry 2009)
• puhelimitse	+	EI, TAV	masennusoireiden väheneminen	C	(Meskanen 2014b; Lindfors 2014b)
• verkkoterapiana	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	A	(Lindfors ja Stenberg 2014a)
• perusterveydenhuollossa	+	?	masennusoireiden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017)
Psykoterapia + lääkehoito	+	LÄÄ	masennusoireiden väheneminen (myös pitkäkestoisesti), masennuksen uusiutuminen	A	(Dragiotti ym. 2017)
• akuuttihoitossa	+	LÄÄ	masennusoireiden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017)
• ylläpitohoitona	+	LÄÄ	masennusoireiden väheneminen, masennuksen uusiutuminen	B	(Karyotaki ym. 2017; Lindfors 2014f)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	EI, TAV, LUMElääke	haitallisten ajatuskulkujen väheneminen	A	(Dragiotti ym. 2017)
• lyhytterapiana lievissä ja keskivaikeissa masen-	+	LÄÄ	masennuksen uusiutuminen	A	(Lindfors 2014g)

nustiloissa					
• ryhmäterapia	+	Ei, TAV	masennusoireiden väheneminen	C	(Stevenson ym. 2010; Health Quality Ontario 2015)
• verkkoterapia	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	B	(Karyotaki ym. 2017)
Tietoinen läsnäolo (Mindfulness)	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	B	(Piet ja Hougaard 2011)
	0	LÄÄ	masennusoireiden väheneminen	A	(Gotink ym. 2015)
• kroonisessa masennuksessa (yli 3 relapsia)	+	TAV	masennusoireet, masennuksen uusiutuminen, elämänlaatu	C	Gotink ym. 2015
Hyväksymis- ja omistautumisterapia	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017; Lindfors 2014i)
Käyttäytymisaktiivointi <i>Behavioral activation</i>	+	TAV, MUU	masennusoireiden väheneminen	A	(Lindfors 2014i)
CBASP-yhdistelmäterapia (kroonisessa masennuksessa)	+	LÄÄ	masennusoireiden väheneminen	B	(Lindfors 2014n)
CBASP-yhdistelmäterapia* + lääkehoito	+	LÄÄ	masennusoireiden väheneminen	B	(Lindfors 2014n)
Psykodynaaminen terapia					
• pitkät terapiat	+	?	masennusoireiden väheneminen	B	(Lindfors ja Stenberg 2014b)
• lyhyet terapiat	0	Ei, TAV	masennus, ahdistuneisuus ja somaattisten oireiden vähentyminen	B	(Abbass ym. 2014; Lindfors ja Stenberg 2014c)
Interpersoonallinen terapia					
• lyhytterapiana	+	Ei, TAV	masennusoireiden väheneminen	C	(Swartz ym. 2014)
Ratkaisukeskeinen terapia	+	Ei, MUU, LÄÄ	masennusoireiden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017; Honkonen ja Pasternack 2008)
• lieväoireisessa masennuksessa	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	A	(Lindfors 2014j)
Psykoedukaatio ja itseapuoppaat	+	Ei, TAV	masennusoireiden väheneminen	B	(Lindfors 2014k)
Tukea antava terapia	+	Ei, TAV	oireiden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017; Marttunen 2014f)
Pariterapia tai perheterapia	+	Ei, TTE (yksilö-), LÄÄ	masennusoireiden väheneminen	B	(Lindfors 2014m)
Kognitiivinen kuntoutus	+	?	masennusoireiden väheneminen	C	(Koponen ja Kinnunen)

<i>Cognitive remediation</i>					2014)
Positiivisen psykologian mukaiset interventiot	+	EI, TAV	masennusoireiden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017)

* The Cognitive Behavioral Analysis System of Psychotherapy (CBASP). Kognitiivinen lyhytterapia, joka on kehitetty kroonisen masennuksen hoitoon. Käyttökelpoinen lievässä tai keskivaikeassa masennuksessa potilailla, joilla ongelmat liittyvät sosiaalisiin suhteisiin ja vuorovaikutukseen.

17. Masennuksen hoito nuorilla

<i>Hoito</i>	<i>Vai- kutta- vuus</i>	<i>Mihin verrattuna?</i>	<i>Tavoiteltu hoitotulos</i>	<i>Näy- tön aste</i>	<i>Lähde</i>
Kaikki terapia- muodot	0	LÄÄ	masennusoireiden väheneminen	B	(Das ym. 2016a)
	+	LÄÄ	itsemurha-ajatusten väheneminen	B	(Das ym. 2016a)
	0	LÄÄ+TTE	masennusoireiden väheneminen, itsemurha-ajatusten väheneminen,	B	(Das ym. 2016a)
Psykoterapiat + lääkehoito	0	LÄÄ	masennusoireiden ja itsemurha-ajatusten väheneminen, toimintakyky	B	(Das ym. 2016a)
	0	TTE	masennusoireiden ja itsemurha-ajatusten väheneminen	B	(Das ym. 2016a)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	EI, TAV, MUU	masennusoireiden väheneminen	A	Marttunen ym. 2015
• ylläpitohoitona	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	C	(Marttunen 2014b)
• masennuksen ja päihdeongelman hoidossa	+	TAV	masennusoireiden ja päihdeiden käytön väheneminen	C	Babowitch ym. 2016
Kognitiivinen käyttäytymisterapia + lääkehoito	+	LÄÄ	masennusoireiden väheneminen, itsemurha-ajatusten väheneminen	C	(Marttunen 2014c)
Interpersonaalinen terapia	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	A	(Pu ym. 2017; Marttunen ym. 2015)
Ratkaisukeskeinen terapia (hoitoresistentti depressio)	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	B	(Marttunen 2014e)
Pari- tai perheterapiat	+	EI, TAV, MUU	masennusoireiden väheneminen	B	(Marttunen 2014g)

18. Masennuksen hoito raskaana olevilla ja synnytyksen jälkeen

Hoito	Vaikutavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kaikki terapiamuodot	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	B	(Stephens ym. 2016; Dennis ja Hodnett 2007; Lindfors 2014d)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	B	(Lindfors 2014d)
Interpersoonallinen terapia	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	B	(Lindfors 2014d)
Psykodynaaminen terapia					
<ul style="list-style-type: none"> (raskauden aikana ja synnytyksen jälkeen) 	+	TAV, MUU	masennusoireiden väheneminen	B	(Lindfors 2014d)
<ul style="list-style-type: none"> (synnytyksen jälkeen) 	0	TAV	masennusoireiden väheneminen	C	(Dennis ja Hodnett 2007)

19. Masennuksen hoito somaattisesti sairailta

Hoito	Vaikutavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kaikki terapiamuodot	+	EI, TAV	masennusoireiden väheneminen	A	(Lindfors 2014e)
<ul style="list-style-type: none"> sepelvaltimotautipotilailla 	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	C	(Whalley ym. 2011)
<ul style="list-style-type: none"> diabeetikoilla 	+	EI, TAV	masennusoireiden väheneminen	C	(Baumeister ym. 2012)
	0	EI, TAV	elämänlaatu	C	(Baumeister ym. 2012)
<ul style="list-style-type: none"> dementiapotilailla 	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	B	(Orgeta ym. 2014)
<ul style="list-style-type: none"> eturauhassyöpöpotilailla 	0	TAV	masennusoireiden väheneminen	D	(Parahoo ym. 2013)
	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	B	(Parahoo ym. 2013)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia					
<ul style="list-style-type: none"> sepelvaltimotautipotilailla 	+	TAV	masennusoireiden väheneminen	C	(Baumeister ym. 2011)
	0		elämänlaatu	C	(Baumeister ym. 2011)
<ul style="list-style-type: none"> keuhkohtaumatautipotilailla 	0	TAV	masennusoireiden väheneminen,	C	(Health Quality Ontario)

20. Kaksisuuntainen mielialahäiriö

Hoito	Vaikutta- vuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	EI, TAV	oireiden väheneminen	C	(Tupala 2013)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia + lääkehoito	+	EI, TAV	uusiutumisten väheneminen	C	(Tupala 2013)
Psykoedukatio+lääkehoito	+	LÄÄ	oireiden väheneminen	A	(Oksanen 2013f)
Psykologinen perheinterventio + lääkehoito	0	LÄÄ	oireiden väheneminen, toipuminen	C	(Justo ym. 2007)
Ryhmäpsykoterapia	+	TAV	oireiden väheneminen	B	(Murphy ja Spry 2009)
Kognitiivinen kuntoutus <i>Cognitive remediation</i>	+	?	oireiden väheneminen	C	(Tuulio-Henriksson 2013)

Ahdistuneisuushäiriöiden ja somatoformisten häiriöiden psykososiaalinen hoito

21. Ahdistuneisuushäiriöt

Hoito	Vaikutta- vuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kaikki psykoterapiamuodot	+	?	yleisen ahdistuneisuushäiriön oireiden ja sosiaalisen ahdistuneisuuden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017)
• verkkoterapiana	+	EI	oireiden väheneminen	B	(Mayo-Wilson ja Montgomery 2013)
• lapsilla ja nuorilla	+	?	oireiden väheneminen	A	(Bennett ym. 2016);
• nuorilla (13-22 v)	+	EI, MUU	oireiden väheneminen	A	Ranta ym.2015
• iäkkäillä	?	-	-	-	(Barton ym. 2014)
• dementiapotilailla	+	TAV	oireiden väheneminen	C	(Orgeta ym. 2014)
• sepelvaltimotautipotilailla	+	TAV	oireiden väheneminen	C	(Whalley ym. 2011)

• ärtyvän paksusuolen oireyhtymässä	+	TAV	mielenterveysoireiden väheneminen, fyysinen toimintakyky	A	(Dragiotti ym. 2017)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	EI, LUMELääke	ahdistuneisuuden väheneminen	A	(Dragiotti ym. 2017)
	+	?	sosiaalinen tai yleisen ahdistuneisuuden väheneminen, toimintakyky, elämänlaatu	C	(Dragiotti ym. 2017)
• ryhmäterapiana	+	TAV	oireiden väheneminen	B	(Mujoomdar ja Spry 2009)
	0	LÄÄ	oireiden väheneminen	C	(Mujoomdar ja Spry 2009)
• verkkoterapiana terapeutin tukeamana, aikuisilla	+	EI, TAV	ahdistuneisuuden väheneminen	B	(Olthuis ym. 2016)
	0	TTE (vastaanotolla)	ahdistuneisuuden väheneminen	C	(Olthuis ym. 2016)
• lapsilla	+	EI, TAV	ahdistuneisuuden väheneminen, uusiutumisten esto	A	(Dragiotti ym. 2017), Wang ym. 2017
	+	LÄÄ	ahdistuneisuuden väheneminen, uusiutumisten esto	B	Wang ym. 2017
• nuorilla (13-22 v)	+	EI, TAV	oireiden väheneminen	A	(Das ym. 2016b), Ranta ym. 2015
• lapsilla ja nuorilla	+	EI, TAV	oireiden väheneminen	A	Bennett ym. 2016
Hyväksymis- ja omistautumisterapia	+	EI, TAV	oireiden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017)
Tietoinen läsnäolo (Mindfulness)	+	TAV	oireiden väheneminen	B	(Gotink ym. 2015)
Psykodynaaminen psykoterapia	+	EI, TAV	lyhytkestoinen oireiden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017)
Huomioharjoittelu (attention bias modification therapy)	+	EI, TAV	oireiden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017)
Meditaatio	+	EI, MUU	ahdistuneisuuden väheneminen	A	(Dragiotti ym. 2017)

22. Sosiaalisten tilanteiden pelko

Hoito	Vaikutavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kaikki psykoterapiamuodot	+	?	yleisen ahdistuneisuushäiriön oireiden ja sosiaalisen ahdistuneisuuden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017)
• nuorilla	+	EI	oireiden väheneminen	B	Ranta ym. 2015

Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	?	oireiden väheneminen	B	(Dragioti ym. 2017)
• verkkoterapiana	+	EI, MUU (keskusteluryhmä)	oireiden väheneminen	C	(SBU 2007)

23. Paniikkihäiriö

Hoito	Vaikuttavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kognitiivinen terapia	+	EI, TAV, LUMETERapia	oireiden väheneminen	C	(Pompoli ym. 2016)
Käyttäytymisterapia	+	EI, TAV, LUMETERapia	oireiden väheneminen	C	(Pompoli ym. 2016)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	EI, TAV, LUMETERapia	oireiden väheneminen	C	(Pompoli ym. 2016)
• verkkoterapiana	+	EI, MUU (keskusteluryhmä)	oireiden väheneminen	C	(SBU 2007)
• nuorilla (13-22v)	+	MUU (itsemonitorointiryhmä)	oireiden väheneminen	C	Ranta ym. 2015
Tukea antava (supportiivinen) psykoterapia	+	EI, TAV, LUMETERapia	oireiden väheneminen	C	(Pompoli ym. 2016)

24. Pakko-oireinen häiriö

Hoito (potilasryhmä)	Vaikuttavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kaikki psykoterapiamuodot	+	LUMELääke	oireiden väheneminen	B?	(Skapinakis ym. 2016)
Kognitiivinen terapia	+	EI	oireiden väheneminen	C	(Skapinakis ym. 2016)
	+	LUMETERapia	oireiden väheneminen	C	(Skapinakis ym. 2016)
	+	LÄÄ	oireiden väheneminen	C	(Skapinakis ym. 2016)
Käyttäytymisterapia	+	EI	oireiden väheneminen	C	(Skapinakis ym. 2016)
	+	LUMETERapia	oireiden väheneminen	B	(Skapinakis ym. 2016)
	+	LÄÄ	oireiden väheneminen	C	(Skapinakis ym. 2016)
• lapset ja nuoret	+	LUMELääke	oireiden väheneminen	C	(Skapinakis ym. 2016)
	0	LUMETERapia	oireiden väheneminen	C	(Skapinakis ym. 2016)
Käyttäytymisterapia + lääke	+	LÄÄ	oireiden väheneminen	B	(Skapinakis ym. 2016)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	EI	oireiden väheneminen	B	(Skapinakis ym. 2016)
	0	LUMETERapia	oireiden väheneminen	C	(Skapinakis ym. 2016)
	0	LÄÄ	oireiden väheneminen	B	(Skapinakis ym. 2016)

• lapset ja nuoret	+	Ei	oireiden väheneminen	B	(Skapinakis ym. 2016), Ranta ym. 2015
	0	LUMElääke, LUMETERapia	oireiden väheneminen	B	(Skapinakis ym. 2016)
	0	LÄÄ	oireiden väheneminen	C	(Skapinakis ym. 2016)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia + lääke	+	LÄÄ	oireiden väheneminen	B	(Skapinakis ym. 2016)
• lapset ja nuoret	+	LUMElääke	oireiden väheneminen	B	(Skapinakis ym. 2016)
	0	LUMETERapia	oireiden väheneminen	C	(Skapinakis ym. 2016)
• nuoret (13-22 v)	+	LÄÄ	oireiden väheneminen	B	Ranta ym. 2015

25. Traumaperäinen stressihäiriö

<i>Hoito (potilasryhmä)</i>	<i>Vaikuttavuus</i>	<i>Mihin verrattuna?</i>	<i>Tavoiteltu hoitotulos</i>	<i>Näytön aste</i>	<i>Lähde</i>
Kaikki psykoterapiamuodot lapsilla ja nuorilla	+	Ei	Paraneminen	B	
	+	Ei, TAV, MUU	oireiden väheneminen	A	(Dragiotti ym. 2017)
Psykoteraapia + lääkehoito	+	LÄÄ	oireiden väheneminen	B	(Jonas ym. 2013)
Kognitiiviset psykoterapiat (pakolaiset ja turvapaikanhakijat)	+	TAV, MUU	oireiden väheneminen	B	(Punamäki 2014)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	Ei, TAV	oireiden väheneminen	B	(Dragiotti ym. 2017)
• ryhmäterapiana	+	Ei, TAV, MUU	oireiden väheneminen	C	(Ponteva 2014)
• nuorilla	+	Ei, MUU	toipuminen, oireiden väheneminen	B	Ranta ym. 2015
• lapsilla, joita on käytetty seksuaalisesti hyväksi	+	Ei	oireiden väheneminen, käytösongelmien väheneminen	A	(Macdonald ym. 2012)
Psykoedukaatio	+	?	oireiden väheneminen	C	(Dragiotti ym. 2017)
Traumakeskeinen yksilöpsykoterapia (päihteiden käyttäjillä)	+	TAV	oireiden väheneminen	D	(Roberts ym. 2016)
Ei traumakeskeinen psykoterapia (päihteiden käyttäjillä)					
• yksilöterapiana	0	TAV	oireiden ja päihteiden käytön väheneminen	C	(Roberts ym. 2016)
• ryhmäterapiana	0	TAV	oireiden ja päihteiden käytön väheneminen	C	(Roberts ym. 2016)

Silmänliiketerapia (EMDR)	+	?	oireiden väheneminen	C	(Dragiotti ym. 2017)
	0	LÄÄ (fluoksetiini)	oireiden väheneminen	C	(Jonas ym. 2013)
• lapsilla	+	EI, TAV, MUU	oireiden väheneminen	C	Ranta ym. 2015
EEG- biopalautehoito	0	TAV	oireiden väheneminen	C	(CADTH 2012)
Virtuaalitodellisuusterapia (VRET, virtual reality exposure therapy)	+	EI, TAV	oireiden väheneminen	C	(Isoaho 2014)

26. Somatoformiset häiriöt

Hoito	Vaikuttavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kaikkiterapiamuodot	+	EI, TAV	lääketieteellisesti selittämättömien fyysisten oireiden väheneminen	B	(van Dessel ym. 2014)
	+	EI, TAV	hypokondriaoireiden väheneminen	B	(Thomson ja Page 2007)
	+	EI	dymorfisen ruumiinkuvan oireiden väheneminen	C	(Ipser ym. 2009)
Psykoedukaatio	0	EI	hypokondriaoireiden väheneminen	C	(Thomson ja Page 2007)

27. Unettomuus

Hoito	Vaikuttavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	EI	masennusoireet	B	(Ballesio 2017)
	0	EI	väsymys	B	(Ballesio 2017)
	+	EI	unettomuus, unenlaatu	A	(van Straten ym. 2017)
• ikääntyneillä	+	TAV	unettomuus	B	(Kajaste 2014)
• nettiterapiana	+	EI	masennusoireet	A	(Dragiotti ym. 2017)

Syömishäiriöiden psykososiaalinen hoito

28. Syömishäiriöt yleisesti

Hoito	Vaikuttavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	TAV, MUU	subjektiivinen elämänlaatu	B	(Linardon ja Brennan 2017)

+	TAV, MUU	terveyteen liittyvä elämänlaatu	B	(Linardon ja Brennan 2017)
----------	----------	---------------------------------	----------	----------------------------

29. Laihuushäiriö (anoreksia)

<i>Hoito</i>	<i>Vaikutavuus</i>	<i>Mihin verrattuna?</i>	<i>Tavoiteltu hoitotulos</i>	<i>Näytön aste</i>	<i>Lähde</i>
Psykoterapiat	0	TAV	paino, hoitotulos	D	(Hay ym. 2015)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	0	TAV	paino, syömishäiriöihin liittyvät oireet	B	(Galsworthy-Francis ja Allan 2014)
Kognitiivinen käyttäytymisterapia tai psykodynaaminen tai intersoonallinen terapia	0	TAV	paino, fyysiset mittaukset	B	(Ebeling 2014)
	-	TAV	toimintakyky	B	(Ebeling 2014)
Hyväksymis- ja omistautumisterapia	0	TAV	paino, syömishäiriöön liittyvät oireet	C	(Parling ym. 2016)
Tietoinen läsnäolo (mindfulness)	+	?	ahdistuneisuus, toipumisen edistyminen	C	(Koskinen ja Meskanen 2014)
Perheterapia (nuoret)	+	TAV	paino	B	(Costa ja Melnik 2016)
Kognitiivinen kuntoutus (Cognitive remediation)	+	TAV	kognitiivinen joustavuus, kyky tulkita sosiaalisia ja tunneperäisiä yhteyksiä	C	(Tchanturia ym. 2014)

30. Ahmimishäiriö (bulimia)

<i>Hoito</i>	<i>Vaikutavuus</i>	<i>Mihin verrattuna?</i>	<i>Tavoiteltu hoitotulos</i>	<i>Näytön aste</i>	<i>Lähde</i>
Kognitiivinen käyttäytymisterapia	+	?	bulimisten oireiden väheneminen	B	(Dragioti ym. 2017; Ebeling 2014)
• ohjattuna itsehoitona	+	TAV (itsehoito)	oireiden väheneminen	A	(Hay ym. 2009)
• ohjattuna nettiterapiana	0	TAV	ahminta, bulimisten oireiden väheneminen	B	(Wagner ym. 2013; Ruwaard ym. 2013)
Muu psykoterapia (ei kognitiivinen käyttäytymisterapia)	+	EI	oireiden väheneminen	A	(Hay ym. 2009)

31. Ahmintahäiriö (binge eating disorder)

Hoito	Vaikutta- vuus	Mihin verrat- tuna?	Tavoiteltu hoitotu- los	Näy- tön aste	Lähde
Psykoteraapia + lääke	0	LÄÄ	ahminnan vähene- minen	B	(Koskinen ja Haapsalo-Pesu 2014)
Kognitiivinen käyttäy- tymisterapia	+	EI	ahminnan vähene- minen	B	(Meskanen 2014a; Wagner ym. 2016)
• ryhmämuotoinen	0	MUU (painon- pudotus- ohjelma)	ahminnan vähene- minen, paino	B	(Meskanen 2014b)
Dialektinen käyttäy- tymisterapia, ryhmämuo- toinen	+	EI	ahminnan vähene- minen	C	(Meskanen 2014c)

Persoonallisuushäiriöiden psykososiaalinen hoi- to

32. Persoonallisuushäiriöt yleisesti

Hoito	Vaikutta- vuus	Mihin verrat- tuna?	Tavoiteltu hoitotu- los	Näy- tön aste	Lähde
Kaikki psykoteraapia- muodot	+	TAV	?	A	(Budge ym. 2013)
Psykodynaamiset ja kognitiivis- behavioraaliset lyhytte- rapiat	+	?	itsetunto, vihaisuuden vähentäminen, vuorovaikutussu- hteet	A	(Roine ja Korkei- la 2015)

33. Epävaka persoonallisuus

Hoito	Vaikutta- vuus	Mihin verrat- tuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näy- tön aste	Lähde
Kaikki psykotera- piamuodot	+	TAV	oirekuvan lievittyminen, itsensä vahingoittami- sen ja itsemurhayritys- ten vähentäminen	C	(Cristea ym. 2017; Stoffers ym. 2012)
• pitkäkestoinen psykoteraapia	0	TAV	persoonallisuushäiriön oireet	D	(Karlsson 2015; Lindeman 2015a)
• ryhmäterapia	+	TAV	oirekuvan lievittyminen	C	(Boudreau ym. 2009)
Kognitiivinen käyt- tämisterapia	0	TAV	itsensä vahingoittami- sen vähentäminen, oirekuvan lievittyminen, itsemurhayritysten vähentäminen	B	(Cristea ym. 2017; Lindeman 2015a)

• potilailla joilla myös päihdeongelma	+	TAV	itsensä vahingoittamisen ja päihteiden käytön väheneminen, toimintakyvyn paraneminen	C	(Lee ym. 2015)
Dialektinen käyttäytymisterapia	+	TAV	oirekuvan lievittyminen, vihansäätely ja itsensä vahingoittamisen väheneminen	A	(Cristea ym. 2017; Lindeman 2015b)
• naisilla, joilla myös päihderiippuvuusdiagnoosi	+	TAV	päihteiden käytön väheneminen	B	(Lindeman 2015c)
Skeematerapia	+	TAV, MUU	ahdistuneisuus ja massensuoreet, elämänlaatu	B	(Lindeman 2015d)
	+	?	skeemojen väheneminen	C	(Taylor ym. 2016)
• potilailla, joilla myös päihderiippuvuusdiagnoosi	+	TAV	päihteiden käytön väheneminen	C	(Lee ym. 2015)
• potilailla, joilla myös päihderiippuvuusdiagnoosi	0	TAV	toimintakyky	C	(Lee ym. 2015)
Psykodynaamiset terapiat	+	TAV	oirekuvan lievittyminen, itsensä vahingoittamisen ja itsemurhayritysten väheneminen	B	(Cristea ym. 2017)
Transferenssikokeinen psykoterapia	+	MUU	itsemurhayritysten väheneminen, oireiden lievittyminen, sairaalajaksojen lyheneminen	B	(Korkeila ja Karlsson 2015b)
Mentalisaatioterapia	+	TAV (hoitosuosituksen mukainen hoito)	riskikäyttäytyminen, toimintakyky	B	(Korkeila ja Karlsson 2015a)
• potilailla, joilla yhtaikainen epäsosiaalinen käytöshäiriö	+	TAV	itsemurhayritysten ja itsensä vahingoittamisen väheneminen	C	(Bateman ym. 2016)
Lyhyt psykoedukatiivinen terapia	+	TAV (odotuslista)	impulsiivisuus, ihmissuhteiden myrskyisyys	C	(Koivisto 2015a)
STEPP-ohjelma (Systems Training for Emotional Predictability and Problem Solving) + tavanomainen hoito	+	TAV	oirekuvan lievittyminen, elämänlaatu	B	(Koivisto 2015b)

34. Epävakaat oireet nuorilla

<i>Hoito</i>	<i>Vaikutta- vuus</i>	<i>Mihin verrat- tuna?</i>	<i>Tavoiteltu hoitotu- los</i>	<i>Näy- tön aste</i>	<i>Lähde</i>
Dialektinen käyttäyty- misterapia	0	TAV	Epävakaiden oirei- den väheneminen	C	Strandholm ym. 2016
Kognitiivisanalyttinen psykoterapia	+	TAV	Epävakaiden oirei- den merkittävä väheneminen	C	Strandholm ym. 2016
Tunteiden säätelyn taitoryhmä yhdistettynä tavanomaiseen hoitoon	0	TAV	Epävakaiden oirei- den väheneminen	C	Strandholm ym. 2016
Mentalisaatioon perus- tuva terapia	+	TAV	Epävakaiden oirei- den väheneminen	C	Strandholm ym. 2016
Vanhemmille suunnattu kasvatusneuvonta	+	EI	lapsen häiriökäyttä- ytymisen vähenemi- nen, väkivaltaisten kasvatustapojen väheneminen	A	Arvonen ja Kor- keila 2015

35. Epäsosiaalinen persoonallisuushäiriö

<i>Hoito (potilasryhmä)</i>	<i>Vaikutavuus</i>	<i>Mihin ver- rattuna?</i>	<i>Tavoiteltu hoitotu- tulos</i>	<i>Näytön aste</i>	<i>Lähde</i>
KKT + tavanomainen hoito	+	TAV	negatiiviset koka- iininäytteet	C	(Gibbon ym. 2010)
	0	TAV	aggressiivisuus, päihteiden väärin- käytön vähenemi- nen, sosiaalinen toimintakyky	D	(Gibbon ym. 2010)
KKT + palkkiohoito + tavanomainen hoito	+	TAV	negatiiviset koka- iininäytteet	D	(Gibbon ym. 2010)
Palkkiohoito + ta- vanomainen hoito	+	TAV	sosiaalisen toimin- takyvyn parane- minen, negatiiviset kokaiininäytteet	B	(Gibbon ym. 2010)
	0	TAV	negatiiviset opi- aattinäytteet	B	(Gibbon ym. 2010)
Psykoedukaatio	0	TAV	impulsiivisuus, vihamielisyyys, sosiaalinen toimin- takyky	D	(Gibbon ym. 2010)

Lapsuus- tai nuoruusiässä alkavaneiden käytös- ja tunnehäiriöiden psykososiaalinen hoito

36. Käytöshäiriöt

Hoito (potilasryhmä)	Vaikuttavuus	Mihin ver- rattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Kaikki psykoterapia- muodot					
• kohdistuu lap- seen	+	Ei, TAV	käytöshäiriöiden vähe- neminen	C	(Epstein 2015)
• kohdistuu van- hempiin	+	Ei, TAV	käytöshäiriöiden vähe- neminen	B	(Epstein 2015)
• kohdistuu lap- seen ja vanhem- piin	+	Ei, TAV	käytöshäiriöiden vähe- neminen	B	(Epstein 2015)
Kognitiivinen käyttä- ymisterapia	+	Ei, TAV, MUU	agressiivisen käytök- sen ja uusintarikolli- suuden väheneminen	A	Lindberg ym. 2015
• laitoksissa asu- villa rikoksiin syyllistyneillä nuorilla	0	TAV	uusintarikollisuus	B	(Armelius ja Andreassen 2007)
Ryhmämuotoiset vanhemmuutta kehit- tävät behavioraaliset ja kognitiivis- behavioraaliset inter- ventiot 3-12 vuotiai- den lasten vanhem- mille	+	Ei	lapsen oireet, van- hemman mielenter- veys, paremmat van- hemmuuskäytännöt	A	(Furlong ym. 2012)
Perheterapiat	+	TAV, MUU	nuorisorikollisuuden ja agressiivisen käyttä- ytymisen väheneminen	B	Lindberg ym. 2015
Multisysteeminen terapia	+	TAV	antisosiaalisen ja rikollisen käyttäytymi- sen väheneminen, uhmakuushäiriön ja käytöshäiriön oireiden väheneminen	B	Lindberg ym. 2015
Multidimensionaalinen perhekotihoito	+	TAV	Käytöshäiriön vähe- neminen	B	Lindberg ym. 2015
Mediavälitteiset beha- vioraaliset interventiot	+	Ei	käytöshäiriöiden vähe- neminen	A	(Montgomery ym. 2006)

Psykodynaaminen psykoterapia	+	EI, TAV, MUU, LÄÄ	remission saavuttaminen	C	Lindberg ym. 2015
------------------------------	---	-------------------	-------------------------	---	-------------------

37. Lasten sosiaalisten vuorovaikutusten häiriöt

Hoito (potilasryhmä)	Vaikutavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Videopalaute vanhemmille/huoltajille	+	EI, TAV, MUU	turvallinen kiinnittymisen	C	(NICE 2015)
	+	EI, TAV, MUU	reagointikyky/herkkyys	C	(NICE 2015)
Vanhempi/lapsi psykoterapia	+	EI, TAV	turvallinen kiinnittymisen	D	(NICE 2015)
	+	MUU (kotikäynnit)	turvallinen kiinnittymisen	D	(NICE 2015)
Vanhempien herkkyy- ja käyttäytymisterapia	+	EI, TAV, MUU	turvallinen kiinnittymisen	B	(NICE 2015)
	+	EI, TAV, MUU	reagointikyky/herkkyys	B	(NICE 2015)
Kotikäynnit	+	EI, TAV	turvallinen kiinnittymisen	B	(NICE 2015)
	+	EI, TAV	reagointikyky/herkkyys	C	(NICE 2015)
Vanhemman kognitiivinen käyttäytymisterapia	0	EI, TAV	turvallinen kiinnittymisen	C	(NICE 2015)
	+	EI, TAV	reagointikyky/herkkyys	D	(NICE 2015)
Vanhemman neuvonta	0	TAV	turvallinen kiinnittymisen	C	(NICE 2015)

38. ADHD

Hoito (potilasryhmä)	Vaikutavuus	Mihin verrattuna?	Tavoiteltu hoitotulos	Näytön aste	Lähde
Käyttäytymisterapiat	+	?/EI	ADHD:n ydinoireet	B	(Puustjärvi 2011a; CADTH 2011; ; Sprich ym. 2016)
	-	LÄÄ	ADHD:n ydinoireet	A	(Puustjärvi 2011b)
• vanhempiin kohdistuvat interventiot	+	EI	lapsen ADHD-oireet, vanhemman oireet	B	(Mulqueen ym. 2015)
• nettiterapiat	+	EI	käytösongelmien väheneminen, ADHD:n ydinoireet	A	(Montgomery ym. 2006; Petersson ym. 2017)
Käyttäytymisterapia+lääkehoito	0	LÄÄ	ADHD:n ydinoireet	A	(Puustjärvi 2011c)

Työmuistin, toiminnan ja tarkkaavuuden harjoitus (lapset)	0	EI, TAV	lyhytmuistin, tarkkaavuuden, käytöksen ja kognitiivisten taitojen kehittyminen	C	(Rapport ym. 2013)
Sosiaalisten taitojen opettelu +/- lääkehoito	0	?	sosiaaliset taidot, ydinoireet, opettajan arvio käyttäytymisestä	B	(Storebø ym. 2011)
Perheterapia	0	?	ADHD:n ydinoireet	B	(Pihlakoski 2011)
Psykoedukaatio	+	EI	ADHD:n ydinoireet, tarkkaavuus ja kliininen tila (clinical functioning)	C	(Ferrin ym. 2016)
	+	EI	ADHD:n ydinoireet	B	(Montoya ym. 2014)
	0	EI	toimintakykyyn liittyvät oireet	B	(Montoya ym. 2014)
EEG-biopalautehoito	+	?	ADHD:n ydinoireet	C	(Virkkunen 2011)
Meditaatioterapia	0	LÄÄ	ADHD:n ydinoireet	D	(Krisanaprakornkit ym. 2010)

Taulukon lukuohjeita

1. sarake: Hoitomuoto

Psykoterapiat/Käyttäytymisterapiat: merkitään, kun vaikuttavuusarvioon on sisällytetty useita eri terapiamuotoja

Joidenkin terapioiden kohdalla on eri riveillä ilmoitettu tuloksia koskien eri kohderyhmiä, toteutustapoja (esim. nettiterapia) tai käyttötarkoituksia (esim. ylläpitohoito).

2. sarake: Vaikuttavuus

+ merkitään, kun katsauksessa on tilastollisesti merkitsevä tulos lopputulosmuuttujan suhteen terapian hyväksi. Merkitsevyyden raja (nollahypoteesin todennäköisyys) oli katsauksissa 5 % tai pienempi.

- merkitään, kun katsauksessa on tilastollisesti merkitsevä tulos lopputulosmuuttujan suhteen verrokin hyväksi.

0 merkitään, kun katsauksessa ei ole tilastollisesti merkitsevää eroa ryhmien välillä lopputulosmuuttujan suhteen.

? merkitään, kun aiheesta ei löytynyt lainkaan vaikuttavuutta mittaavia tutkimuksia

3. sarake: Verrokki

TAV=tavanomainen hoito

EI= ei hoitoa (yleensä odotuslista)

MUU= muu psykososiaalinen hoito tai kuntoutus

LÄÄ= lääke

LUME= lumelääke tai lumepsykoterapia

TTE= tutkittava terapia. Käytetään silloin kun terapian ja lääkkeen yhdistelmää on verrattu pelkkään terapiaan

Sulkuihin on merkitty verrokki-intervention sisältö tarkemmin, silloin kun se tuo oleellista lisätietoa.

4. sarake: Tulosuuttuja

Tulosmuuttujaksi valittu katsauksen pääloputulosmuuttuja (joka yleensä oire) ja toimintakyky- tai elämänlaatumuuttuja silloin, kun sellainen on ilmoitettu.

5. sarake: Näytön aste

A-D koodilla viitataan Käypä hoito -suosituksissa, Lääkärin tietokannoissa ja kansainvälisesti monissa hoitosuosituksissa käytettyyn näytön asteen määrittelyyn.

A = Vahva tutkimusnäyttö: useita menetelmällisesti tasokkaita tutkimuksia, joiden tulokset ovat samansuuntaisia.

B = Kohtalainen tutkimusnäyttö: ainakin yksi menetelmällisesti tasokas tutkimus tai useita kelvollisia tutkimuksia.

C = Niukka tutkimusnäyttö: ainakin yksi kelvollinen tieteellinen tutkimus.

D = Ei tutkimusnäyttöä: asiantuntijoiden tulkinta (paras arvio) tiedosta, joka ei täytä tieteelliseen tutkimukseen perustuvan näytön vaatimuksia.

Lähteen ilmoittamaa A-D-koodia käytetään sellaisenaan. Jos lähde käyttää jotain muuta näytön asteen arviointitapaa, työryhmä on muuntanut raportoidun näytönasteen A-D koodiksi (Kts. liite 8. Näytön asteen määrittely). Jos lähde ei ole arvioinut näytön astetta, työryhmä on tehnyt sen GRADE-ohjeiden mukaisesti (Jousimaa 2014).

6. sarake: Lähde tai lähteet

Tuorein systemoitu katsaus, Käypä hoito -suosituksen näytönastekatsaus (NAK) ja/tai satunnaistetut tutkimukset, joiden perusteella vaikuttavuustulos ja näytön asteen arviointi on tehty.

Lähteet

- Abbass, A., A., Kisely S., R., Town J. M., Leichsenring, F., Driessen, E., De Maat, S., Gerber, A., Dekker, J., Rabung, S., Rusalovska, S., Crowe, E. 2014. Short-term psychodynamic psychotherapies for common mental disorders, Cochrane Database of Systematic Reviews.
- Alho, H. 2012. Metamfetamiiniriippuvuuden psykososiaalinen hoito. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Armeliu, B., Andreassen Tore, H. 2007. Cognitive-behavioral treatment for antisocial behavior in youth in residential treatment. Cochrane Database of Systematic Reviews.
- Ballesio A., Aquino MRJV., Feige B., Johann AF., Kyle SD., Spiegelhalder K., Lombardo C., Rücker G., Riemann D., Baglioni C. 2017. The effectiveness of behavioural and cognitive behavioural therapies for insomnia on depressive and fatigue symptoms: A systematic review and network meta-analysis. *Sleep Med Rev.* Feb 7.
- Barton, S., Karner, C., Salih, F., Baldwin, D., Edwards, S. 2014. Clinical effectiveness of interventions for treatment-resistant anxiety in older people: a systematic review. vol. 18:50. S.1-59.
- Bateman, A., O'Connell, J., Lorenzini, N., Gardner, T., Fonagy, P. 2016. A randomised controlled trial of mentalization-based treatment versus structured clinical management for patients with comorbid borderline personality disorder and antisocial personality disorder. *BMC Psychiatry*, vol. 16. S.304.
- Baumeister, H., Hutter, N., Bengel, J. 2011, Psychological and pharmacological interventions for depression in patients with coronary artery disease. Cochrane Database of Systematic Reviews.
- Baumeister, H., Hutter, N., Bengel, J. 2012. Psychological and pharmacological interventions for depression in patients with diabetes mellitus and depression. Cochrane Database of Systematic Reviews.

- Benishek, L.A., Dugosh, K.L., Kirby, K.C., Matejkowski, J., Clements, N.T., Seymour, B.L., Festinger, D.S. 2014. Prize-based contingency management for the treatment of substance abusers: A meta-analysis. *Addiction*, vol. 109:9. S. 1426–1436.
- Bennett, K., Manassis, K., Duda, S., Bagnell, A., Bernstein, G.A., Garland, E.J., Miller, L.D., Newton, A., Thabane, L., Wilansky, P. 2016. Treating child and adolescent anxiety effectively: Overview of systematic reviews. *Clinical psychology review*, vol. 50. S. 80–94.
- Boudreau, R., Spry, C., Banks, R. 2009. Group therapy for adults with axis II disorders: a review of clinical effectiveness. Ottawa: Canadian Agency for Drugs and Technologies in Health (CADTH). 2009.
- Boumparis N., Karyotaki E., Schaub MP., Cuijpers P., Riper H. 2017. Internet interventions for adult illicit substance users: a meta-analysis. *Addiction*. Mar 10. doi: 10.1111/add.13819
- Budge SL., Moore JT., Del Re AC., Wampold BE., Baardseth TP., Nienhuis JB. 2013. The effectiveness of evidence-based treatments for personality disorders when comparing treatment-as-usual and bona fide treatments. *Clin Psychol Rev*. Dec;33(8):1057-66
- CADTH. Canadian Agency for Drugs and Technologies in Health 2012. Neurofeedback and biofeedback for post-traumatic stress disorder, generalized anxiety disorder, and depression: a review of the clinical evidence and guidelines. Ottawa: Canadian Agency for Drugs and Technologies in Health (CADTH). 2012.
- CADTH. Canadian Agency for Drugs and Technologies in Health 2014. Neuro-linguistic programming for the treatment of adults with post-traumatic stress disorder, general anxiety disorder, or depression: a review of clinical effectiveness and guidelines. Ottawa. 2014.
- CADTH. Canadian Agency for Drugs and Technologies in Health 2011. Pharmacological and non-pharmacological therapies for adults with attention-deficit/hyperactivity disorder: systematic review and meta-analysis of clinical evidence.
- Cooper, K., Chatters, R., Kaltenthaler, E., Wong, R. 2015. Psychological and psychosocial interventions for cannabis cessation in adults: a systematic review short report. *Health technology assessment (Winchester, England)*, vol. 19:56. S. 1–130.
- Costa, M.B., Melnik, T. 2016. Effectiveness of psychosocial interventions in eating disorders: an overview of Cochrane systematic reviews. *Einstein*, vol. 14:2. S. 235–277.
- Cowlishaw, S., Merkouris, S., Dowling, N., Anderson, C., Jackson, A., Thomas, S. 2012. Psychological therapies for pathological and problem gambling, *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Cuijpers P, Koole SL, van Dijke A, Roca M, Li J, Reynolds CF 3rd. 2014a. Psychotherapy for subclinical depression: meta-analysis. *Br J Psychiatry*. Oct;205(4):268–74.
- Cuijpers P, Karyotaki E, Pot AM, Park M, Reynolds CF 3rd. 2014b. Managing depression in older age: psychological interventions. *Maturitas*. Oct;79(2):160–9.
- Cristea, I.A., Gentili, C., Cotet, C.D., Palomba, D., Barbui, C., Cuijpers, P. 2017. Efficacy of Psychotherapies for Borderline Personality Disorder: A Systematic Review and Meta-analysis. *JAMA Psychiatry*, vol. 74:4. S. 319–328.
- Darker, C.D., Sweeney, B.P., Barry, J. M., Farrell, M.F., Donnelly-Swift, E. 2015. Psychosocial interventions for benzodiazepine harmful use, abuse or dependence. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Das, J.K., Salam, R.A., Lassi, Z.S., Khan, M.N., Mahmood, W., Patel, V., Bhutta, Z.A. 2016. Interventions for adolescent mental health: An overview of systematic reviews. *Journal of Adolescent Health*, vol. 59:4, S. 49–S60.
- Dennis, C., Hodnett, E.D. 2007. Psychosocial and psychological interventions for treating postpartum depression. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.

- Dragioti, E., Karathanos, V., Gerdle, B., Evangelou, E. 2017. Does psychotherapy work? An umbrella review of meta-analyses of randomized controlled trials. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 1–11. Online ISSN: 1600-0447
- Dugosh, K., Abraham, A., Seymour, B., McLoyd, K., Chalk, M., Festinger, D. 2016. A Systematic Review on the Use of Psychosocial Interventions in Conjunction With Medications for the Treatment of Opioid Addiction. *Journal of Addiction Medicine*, vol. 10:2. S. 93–103.
- Ebeling, H. 2014. Kognitiivis-behavioraalisen, psykodynaamisen ja interpersoonallisen terapian sekä tavanomaisen hoidon teho laihuushäiriön hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Epstein R, Fonnesebeck C, Potter S. 2015. Psychosocial Interventions for Child Disruptive Behaviors: A Meta-analysis. *Pediatrics*, vol. 136:5. S. 825–827.
- Ferrin, M., Perez-Ayala, V., El-Abd, S., Lax-Pericall, T., Jacobs, B., Bilbow, A., Taylor, E. 2016. A Randomized Controlled Trial Evaluating the Efficacy of a Psychoeducation Program for Families of Children and Adolescents with ADHD in the United Kingdom: Results After a 6-Month Follow-Up. *Journal of Attention Disorders*, February 2016. S. 1–12.
- Forneris Catherine, A., Nussbaumer, B., Kaminski-Hartenthaler, A., Morgan Laura, C., Gaynes Bradley, N., Sonis Jeffrey, H., Greenblatt, A., Wipplinger, J., Lux Linda, J., Winkler, D., Van Noord Megan, G., Hofmann, J., Gartlehner, G. 2015. Psychological therapies for preventing seasonal affective disorder. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Furlong, M., McGilloway, S., Bywater, T., Hutchings, J., Smith Susan, M., Donnelly, M. 2012. Behavioural and cognitive-behavioural group-based parenting programmes for early-onset conduct problems in children aged 3 to 12 years. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Galsworthy-Francis, L., Allan, S. 2014. Cognitive Behavioural Therapy for anorexia nervosa: a systematic review. *Clinical psychology review*, vol. 34:1. S. 54–72.
- Gibbon, S., Duggan, C., Stoffers, J., Huband, N., Völm Birgit, A., Ferriter, M., Lieb, K. 2010. Psychological interventions for antisocial personality disorder. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Gotink, R.A., Chu, P., Busschbach, J.J.V., Benson, H., Fricchione, G.L., Hunink, M.G.M. 2015. Standardised mindfulness-based interventions in healthcare: An overview of systematic reviews and meta-analyses of RCTs. *PLoS ONE*, vol. 10: 4. S. Art e0124344–17.
- Hawton K, Witt KG, Taylor Salisbury TL, Arensman E, Gunnell D, Townsend E, van Heeringen K, Hazell P. Interventions for self-harm in children and adolescents. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2015, Issue 12. Art. No.: CD012013. DOI: 10.1002/14651858.CD012013.
- Hawton, K., Witt, K., G., Taylor Salisbury, T. L., Arensman, E., Gunnell, D., Hazell, P., Townsend, E., van Heeringen, K. 2016. Psychosocial interventions for self-harm in adults. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Hay, P.J., Claudino, A.M., Touyz, S., Abd Elbaky, G. 2015. Individual psychological therapy in the outpatient treatment of adults with anorexia nervosa. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Hay, P.J., Bacaltchuk, J., Stefano, S., Kashyap, P. 2009. Psychological treatments for bulimia nervosa and bingeing. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Health Quality Ontario. 2015. Cognitive-Behavioural Therapy for Anxiety and Depression in Patients with Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD): A Rapid Review. February 2015. S. 1–21.
- Honkonen, T., Pasternack, I. 2008. Ratkaisukeskeisen terapian vaikutus depression hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.

- Honkonen, T. 2007. Psykososiaaliset hoitomuodot kaksoisdiagnoosipotilaiden hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Hunt, G.E., Siegfried, N., Morley, K., Sitharthan, T., Cleary, M. 2013. Psychosocial interventions for people with both severe mental illness and substance misuse. Cochrane Database of Systematic Reviews.
- Ipsen Jonathan, C., Sander, C., Stein Dan, J. 2009. Pharmacotherapy and psychotherapy for body dysmorphic disorder. Cochrane Database of Systematic Reviews.
- Isoaho, R. 2014. Kognitiivisten ja altistavien hoitojen asema PTSD:n hoidossa iäkkäillä. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Jonas, D., Cusack, K., Forneris, C., Wilkins, T., Sonis, J., Middleton, J., Feltner, C., Meredith, D., Cavanaugh, J., Brownley, K., Olmsted, K., Greenblatt, A., Weil, A., Gaynes, B. 2013. Comparative effectiveness of psychological treatments and pharmacological treatments for adults with posttraumatic stress disorder (PTSD). Comparative Effectiveness Review 92.
- Jousimaa, J., Liira, H., Liira, J. & Komulainen, J. 2010. Hoitosuosituksen näytönasteen ja vahvuuden arviointi GRADE-työryhmän tapaan. Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim, vol. 1.
- Justo, L., Soares Bernardo Garcia de, O., Calil, H. 2007. Family interventions for bipolar disorder. Cochrane Database of Systematic Reviews.
- Kajaste, S. 2014. Ikääntyneiden unettomuuden lääkkeetön hoito. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Karlsson, H. 2015. Pitkäkestoinen psykoterapia. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Karyotaki, E., Riper, H., Twisk, J., Hoogendoorn, A., Kleiboer, A., Mira, A., Mackinnon, A., Meyer, B., Botella, C., Littlewood, E., Andersson, G., Christensen, H., Klein, J.P., Schroder, J., Breton-Lopez, J., Scheider, J., Griffiths, K., Farrer, L., Huibers, M.J., Phillips, R., Gilbody, S., Moritz, S., Berger, T., Pop, V., Spek, V., Cuijpers, P. 2017. Efficacy of Self-guided Internet-Based Cognitive Behavioral Therapy in the Treatment of Depressive Symptoms: A Meta-analysis of Individual Participant Data. JAMA psychiatry, vol. 74:4. S. 351–359.
- Klimas J., Tobin H., Field CA., O’Gorman CS., Glynn LG., Keenan E., Saunders J., Bury G., Dunne C., Cullen W. 2014. Psychosocial interventions to reduce alcohol consumption in concurrent problem alcohol and illicit drug users. Cochrane Database of Systematic Reviews.
- Koivisto, M. 2015a. Lyhyt psykoedukatiivinen interventio epävakaan persoonallisuushäiriön hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Koivisto, M. 2015b. Stepps-ohjelma epävakaan persoonallisuushäiriön hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Koponen, H., Kinnunen, E. 2014. Kognitiivinen remediaatio depression hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Korkeila, J., Karlsson, H. 2015a. Mentalisaatioterapia epävakaan persoonallisuushäiriön hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Korkeila, J., Karlsson, H. 2015b. Transferenssifokusoitunut psykoterapia epävakaassa persoonallisuushäiriössä. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Koskinen, M., Haapsalo-Pesu, K. 2014. Masennuslääkkeet ja psykoterapia ahmimishäiriössä. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Koskinen, M., Meskanen, K. 2014. Mindfulness-menetelmä (hyväksyvä tietoinen läsnäolo, tietoisuustaidot) syömishäiriöiden hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.

- Krisanaprakornkit, T., Ngamjarus, C., Witoonchart, C., Piyavhatkul, N. 2010. Meditation therapies for attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD). *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Lee, N.K., Cameron, J., Jenner, L. 2015. A systematic review of interventions for co-occurring substance use and borderline personality disorders. *Drug and Alcohol Review*, vol. 34:6. S. 663–672.
- Lee, N.K., Rawson, R.A. 2008. A systematic review of cognitive and behavioural therapies for methamphetamine dependence. *Drug and Alcohol Review*, vol. 27:3. S. 309–317.
- Linardon, J., Brennan, L. 2017. The effects of cognitive-behavioral therapy for eating disorders on quality of life: A meta-analysis. *International Journal of Eating Disorders*. April 21.
- Lindeman, S. 2015a. Kognitiivis-behavioraalinen psykoterapia, epävakaata persoonallisuutta ja itsensä vahingoittaminen. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindeman, S. 2015b. Dialektinen käyttäytymisterapia, epävakaata persoonallisuushäiriö, vihan säätely ja itsensä vahingoittaminen. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindeman, S. 2015c. Dialektinen käyttäytymisterapia, epävakaata persoonallisuushäiriö ja päihitteiden käyttö. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindeman, S. 2015d. Skeemakeskeinen psykoterapia ja epävakaata persoonallisuushäiriö. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O., Stenberg, J. 2014a. Tietotekniikka-avusteiden terapiat masennustilojen hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014a. Kognitiivinen ja interpersonaalinen terapia masennustilojen akuuttivaiheen hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014b. Puhelimitse toteutettu psykoterapia masennustilojen hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014c. Psykoterapian teho vanhuksen depression hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014d. Psykoterapia synnytyksen jälkeisen depression hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014e. Psykoterapian teho somaattisen sairauden yhteydessä esiintyvän masennuksen hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014f. Psykoterapian yhdistäminen lääkehoitoon. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014g. Akuuttivaiheen kognitiivinen psykoterapia uusiutumisen ehkäisemisessä. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014i. Käyttäytymisen aktivointi masennustilojen hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014j. Ongelmanratkaisuterapia masennustilojen hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014k. Psykoedukaatio ja itsepuoppaat masennustilojen hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014l. Hyväksymis- ja omistautumisterapia masennustilojen hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014m. Pari- ja perheterapiat masennuksen hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O. 2014n. Kroonisen masennuksen hoito kognitiivis-behavioraalilla CBASP-terapialla. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Lindfors, O., Stenberg, J. 2014b. Pitkäkestoisen psykodynaamisen psykoterapian käyttö masennustilojen hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.

- Lindfors, O., Stenberg, J. 2014c. Psykodynaaminen lyhytpsykoterapia masennustilojen hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- MacDonald, G., Higgins Julian, P.T., Ramchandani, P., Valentine Jeffrey, C., Bronger Latricia, P., Klein, P., O'Daniel, R., Pickering, M., Rademaker, B., Richardson, G., Taylor, M. 2012. Cognitive-behavioural interventions for children who have been sexually abused: A Systematic Review. *Campbell Systematic Reviews*. doi: 10.4073/csr.2012.14
- Marttunen, M. 2014a. Kognitiivis-behavioraalinen psykoterapia nuorten depressioiden hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Marttunen, M. 2014b. Nuorten depression jatko- ja estohoito kognitiivisella terapialla. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Marttunen, M. 2014c. Masennuslääkkeen ja kognitiivisen psykoterapian yhdistäminen nuorten depression hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Marttunen, M. 2014d. Interpersoonallinen yksilöterapia nuorten depression hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Marttunen, M. 2014e. Nuorten yhdelle SSRI-lääkkeelle resistentin depression hoito. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Marttunen, M. 2014f. Supportiivinen psykoterapia nuorten depressioiden hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Marttunen, M. 2014g. Perheterapia nuorten depressioissa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Mayo-Wilson, E., Montgomery, P. 2013. Media-delivered cognitive behavioural therapy and behavioural therapy (self-help) for anxiety disorders in adults. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- McLoughlin Benjamin, C., Pushpa-Rajah Jonathan, A., Gillies, D., Rathbone, J., Variend, H., Kalakouti, E., Kyrianiou, K. 2014. Cannabis and schizophrenia. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Mehlum L, Tørmoen A, Ramberg M ym. Dialectical behavior therapy for adolescents with repeated suicidal and self-harming behavior: a randomized trial. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry* 2014;53:1082-91.
- Mehlum L, Ramberg M, Tørmoen AJ, Haga E, Diep LM, Stanley BH, Miller AL, Sund AM, Grøholt B. Dialectical Behavior Therapy Compared With Enhanced Usual Care for Adolescents With Repeated Suicidal and Self-Harming Behavior: Outcomes Over a One-Year Follow-Up. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 2016 Apr;55(4):295-300.
- Meskanen, K. 2014a. Kognitiivis-behavioraalinen käyttäytymisterapia ahmintahäiriön (BED) hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Meskanen, K. 2014b. Ryhmämuotoinen kognitiivis-behavioraalinen terapia (KBT) ahmintahäiriön (BED) hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Meskanen, K. 2014c. Ryhmämuotoinen dialektinen käyttäytymisterapia (DKT) ahmintahäiriön hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Montgomery, P., Bjornstad Gretchen, J., Dennis Jane, A. 2006. Media-based behavioural treatments for behavioural problems in children. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Montoya, A., Hervas, A., Fuentes, J., Cardo, E., Polavieja, P., Quintero, J., Tannock, R. 2014. Cluster-randomized, controlled 12-month trial to evaluate the effect of a parental psychoeducation program on medication persistence in children with attention-deficit/hyperactivity disorder. *Neuropsychiatric Disease & Treatment*, vol. 10. S. 1081–1092.

- Mujoomdar M, Spry C. 2009. Group therapy for anxiety: a review of the clinical effectiveness. Ottawa: Canadian Agency for Drugs and Technologies in Health (CADTH). 2009.
- Mulqueen, J.M., Bartley, C.A., Bloch, M.H. 2015. Meta-analysis: parental interventions for preschool ADHD. *Journal of Attention Disorders*, vol. 19:2. S. 118–124.
- Murphy G, Spry C. Group therapy for mood disorders: a review of the clinical effectiveness. Ottawa: Canadian Agency for Drugs and Technologies in Health (CADTH). 2009
- Murphy, S. M., Irving Claire, B., Adams Clive, E., Waqar, M. 2015. Crisis intervention for people with severe mental illnesses. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- NICE. National Institute for Health and Clinical Excellence. 2015. Clinical Guidelines. Children's Attachment: Attachment in Children and Young People Who Are Adopted from Care, in Care or at High Risk of Going into care. Clinical Guideline 26. Saatavissa: <http://www.nice.org>
- NICE. National Institute for Health and Clinical Excellence. 2011. Alcohol dependence and harmful alcohol use: full guideline. Saatavissa: <http://www.nice.org>.
- Niemelä, S., Aalto, M. 2012. Opioidien väärinkäyttäjien ja opioidiriippuvaisten psykososiaaliset hoidot. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Noorani, H., Severn, M. 2010. Cognitive behavioural therapy for patients with addictions: a review of the clinical and cost-effectiveness. Ottawa: Canadian Agency for Drugs and Technologies in Health (CADTH). 2010.
- Okpokoro, U., Adams Clive, E., Sampson, S. 2014, Family intervention (brief) for schizophrenia. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Oksanen, J. 2013a. Kognitiivis-behavioraalinen terapia (KBT) psykoosioireiden hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Oksanen, J. 2013b. Kognitiivis-behavioraalinen ryhmäterapia skitsofreniapotilaiden hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Oksanen, J. 2013c. Psykodynaaminen perheterapia skitsofreniapotilaiden hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Oksanen, J. 2013d. Supportiivinen terapia skitsofreniapotilaan hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Oksanen, J. 2013e. Psykoedukatiiviset perheinterventiot skitsofreniapotilaan hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Oksanen, J. 2013f. Mielialahäiriöjakson varomerkkioireiden tunnistus. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Ollila, H. 2011a. Nuorten lääkkeettömästä tupakasta vieroituksen interventiot. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Ollila, H. 2011b. Ryhmäohjaus tupakasta vieroituksessa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Olthuis Janine, V., Watt Margo, C., Bailey, K., Hayden Jill, A., Stewart Sherry, H. 2016. Therapist-supported Internet cognitive behavioural therapy for anxiety disorders in adults. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Orgeta, V., Qazi, A., Spector Aimee, E., Orrell, M. 2014. Psychological treatments for depression and anxiety in dementia and mild cognitive impairment. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Ori, R., Amos, T., Bergman, H., Soares-Weiser, K., Ipser Jonathan, C., Stein Dan, J. 2015. Augmentation of cognitive and behavioural therapies (CBT) with d-cycloserine for anxiety and related disorders, John Wiley & Sons, Ltd.
- Parahoo, K., McDonough, S., McCaughan, E., Noyes, J., Semple, C., Halstead Elizabeth, J., Neuberger Molly, M., Dahm, P. 2013. Psychosocial interventions for men with prostate cancer. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.

- Parling, T., Cernvall, M., Ramklint, M., Holmgren, S., Ghaderi, A. 2016. A randomised trial of Acceptance and Commitment Therapy for Anorexia Nervosa after daycare treatment, including five-year follow-up. *BMC Psychiatry*, vol. 16. S. 272.
- Pasternack I., Remahl A., Ahovuo-Saloranta A., Isojärvi J., ja Mäkinen E. 2017. Krooninen väsymysoireyhtymä. Etiologia, diagnostiikka, hoito sekä kuntoutusinterventiot. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan raportteja 3, 2017. 978-952-284-023-3 (pdf).
- Perry, A. E., Neilson, M., Martyn-St James, M., Glanville Julie, M., Woodhouse, R., Hewitt, C. 2015. Interventions for female drug-using offenders. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Pettersson, R., Soderstrom, S., Edlund-Soderstrom, K., Nilsson, K.W. 2017. Internet-Based Cognitive Behavioral Therapy for Adults with ADHD in Outpatient Psychiatric Care. *Journal of Attention Disorders*, vol. 21:6. S. 508-521.
- Pihlakoski, L. 2011. Perheterapia ADHD:n ydinoireiden hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Pistorello, J., Fruzzetti, A.E., Maclane, C., Gallop, R., Iverson, K.M. 2012. Dialectical behavior therapy (DBT) applied to college students: a randomized clinical trial. *Journal of Consulting & Clinical Psychology*, vol. 80:6. S. 982–994.
- Pompoli, A., Furukawa Toshi, A., Imai, H., Tajika, A., Efthimiou, O., Salanti, G. 2016. Psychological therapies for panic disorder with or without agoraphobia in adults: a network meta-analysis. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Pontevea, M. 2014. Ryhmäterapian tehokkuus traumaperäisen stressihäiriön hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Pu, J., Zhou, X., Liu, L., Zhang, Y., Yang, L., Yuan, S., Zhang, H., Han, Y., Zou, D., Xie, P. 2017. Efficacy and acceptability of interpersonal psychotherapy for depression in adolescents: A meta-analysis of randomized controlled trials. *Psychiatry Res*, Mar 16. S. 226–232
- Punamäki, R. 2014. Psykoterapia traumaperäisen stressihäiriön hoidossa aikuisilla pakolaisilla ja turvapaikanhakijoilla. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Puustjärvi, A. 2011a. Käyttäytymishoito ADHD:n ydinoireiden hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Puustjärvi, A. 2011b. Käyttäytymishoito ADHD:n ydinoireiden hoidossa verrattuna lääkehoitoon. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Puustjärvi, A. 2011c. Yhdistelmähoito ADHD:n ydinoireiden hoidossa verrattuna lääkehoitoon. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Ranta K, Gergov V, Tainio V-M, Lindberg N, Strandholm T, Ehrling L, Marttunen M. Psykoterapeuttisten hoitomuotojen vaikuttavuus nuorten ahdistuneisuushäiriöissä. *Suomen Lääkärilehti* 2015;70(18):1253-1259
- Rappoport, M.D., Orban, S.A., Kofler, M.J., Friedman, L.M. 2013. Do programs designed to train working memory, other executive functions, and attention benefit children with ADHD? A meta-analytic review of cognitive, academic, and behavioral outcomes. *Clinical psychology review*, vol. 33:8. S. 1237–1252.
- Reback, C., Peck, J., Dierst-Davies, R., Nuno, M., Kamien, J., Amass, L. 2010. Contingency management among homeless, out-of-treatment men who have sex with men. *Journal of Substance Abuse Treatment*. vol. 39. S. 255–263.
- Roberts, N.P., Roberts Pamela, A., Jones, N., Bisson Jonathan, I. 2016. Psychological therapies for post-traumatic stress disorder and comorbid substance use disorder. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Roine, M., Korkeila, J. 2015. Aikarajoitteiset psykoterapiat (lyhytterapia) persoonallisuushäiriöiden hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.

- Ruwaard, J., Lange, A., Broeksteeg, J., Renteria-Agirre, A., Schrieken, B., Dolan, C.V., Emmelkamp, P. 2013. Online cognitive-behavioural treatment of bulimic symptoms: a randomized controlled trial. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, vol. 20:4. S. 308–318.
- Sayegh, C.S., Huey, S.J., Zara, E.J., Jhaveri, K. 2017. Follow-Up Treatment Effects of Contingency Management and Motivational Interviewing on Substance Use: A Meta-Analysis. *Psychology of Addictive Behaviors*. *Psychology of Addictive Behaviors*, vol. 31:4. S. 403–414.
- SBU. Swedish Council on Technology Assessment in Health,Care 2007. Computer-based cognitive behavioral therapy for anxiety disorders or depression - early assessment briefs (Alert). Report 2007-03. S. 19. Saatavissa: <http://www.sbu.se>
- Simojoki, K. 2015. Kognitiivinen käyttäytymisterapia kohtalaisen tai vaikean alkoholiongelman hoidossa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Skapinakis, P., Caldwell, D., Hollingworth, W., Bryden, P., Fineberg, N., Salkovskis, P., Welton, N., Baxter, H., Kessler, D., Churchill, R., Lewis, G. 2016. A systematic review of the clinical effectiveness and cost-effectiveness of pharmacological and psychological interventions for the management of obsessive-compulsive disorder in children/adolescents and adults. *Health Technology Assessment (Winchester, England)*. vol. 20:43. S.1-392.
- Skelton, M., Khokhar Waqqas, A., Thacker Simon, P. 2015. Treatments for delusional disorder. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Sprich, S.E., Safren, S.A., Finkelstein, D., Remmert, J.E., Hammerness, P. 2016. A randomized controlled trial of cognitive behavioral therapy for ADHD in medication-treated adolescents. *Journal of Child Psychology & Psychiatry & Allied Disciplines*, vol. 57:11. S. 1218–1226.
- Stephens, S., Ford, E., Paudyal, P., Smith, H. 2016. Effectiveness of Psychological Interventions for Postnatal Depression in Primary Care: A Meta-Analysis. *Annals of family medicine*, vol. 14:5. S. 463–472.
- Stevenson, M., Scope, A., Sutcliffe, P., Booth, A., Slade, P., Parry, G., Saxon, D., Kalthenthaler, E. 2010. Group cognitive behavioural therapy for postnatal depression: a systematic review of clinical effectiveness, cost effectiveness and value of information analyses. vol. 14:44. S. 1–135.
- Stoffers, J. M., Völlm, B. A., Rücker, G., Timmer, A., Huband, N., Lieb, K. 2012. Psychological therapies for people with borderline personality disorder. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Storebø Ole, J., Skoog, M., Damm, D., Thomsen Per, H., Simonsen, E., Gluud, C. 2011. Social skills training for Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) in children aged 5 to 18 years. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Swartz, H.A., Grote, N.K., Graham, P. 2014. Brief Interpersonal Psychotherapy (IPT-B): Overview and review of evidence. *American Journal of Psychotherapy*, vol. 68:4. S. 443–462.
- Tacke, U. 2012. Kannabisriippuvuuden psykososiaalinen hoito. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Tait, R.J., McKetin, R., KayLambkin, F., CarronArthur, B., Bennett, A., Bennett, K., Christensen, H., Griffiths, K.M. 2015. Six-month outcomes of a Web-based intervention for users of amphetamine-type stimulants: Randomized controlled trial. *Journal of Medical Internet Research*, vol. 17:4. S. 105.
- Taylor, C. D. J., Bee, P. and Haddock, G. 2016. Does schema therapy change schemas and symptoms? A systematic review across mental health disorders. *Psychol Psychother Theor Res Pract*. doi:10.1111/papt.12112

- Tchanturia, K., Lounes, N., Holtum, S. 2014. Cognitive remediation in anorexia nervosa and related conditions: a systematic review. *European Eating Disorders Review*, vol. 22:6. S. 454–462.
- Terplan, M., Ramanadhan, S., Locke, A., Longinaker, N., Lui, S. 2015. Psychosocial interventions for pregnant women in outpatient illicit drug treatment programs compared to other interventions. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Thomson, A., Page, L. 2007. Psychotherapies for hypochondriasis. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Tran, K., Spry, C. 2009. Group therapy in treatment of Schizophrenia: A Review of the Clinical Effectiveness. Ottawa: Canadian Agency for Drugs and Technologies in Health (CADTH). 2009.
- Tupala, T. 2013. Kognitiivis-behavioraalinen hoito ja kaksisuuntaisen mielialahäiriön masennoit. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Tuulio-Henriksson, A. 2013. Kognitiivinen remediaatio ja yksi- tai kaksisuuntaista mielialahäiriötä sairastavien kuntoutuksessa. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- van Dessel, N., den Boeft, M., van der Wouden, J.C., Kleinstäuber, M., Leone, S., S., Terluin, B., Numans Mattijs, E., van der Horst, H., E., van Marwijk, H. 2014. Non-pharmacological interventions for somatoform disorders and medically unexplained physical symptoms (MUPS) in adults. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- van Straten A., van der Zweerde T., Kleiboer A., Cuijpers P., Morin CM., Lancee J. 2017. Cognitive and behavioral therapies in the treatment of insomnia: A meta-analysis. *Sleep Med Rev*. Feb 9. pii: S1087-0792(17)30034-5.
- Virkkunen, L. 2011. Biopalautehoidon (neurofeedback) vaikutus ADHD:n ydinoireisiin. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Vorma, H. 2012. Huumeongelmaisen potilaan masennuksen psykoterapeuttinen hoito. Näytönastekatsaus. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim.
- Wagner, B., Nagl, M., Dolemeyer, R., Klinitzke, G., Steinig, J., Hilbert, A., Kersting, A. 2016. Randomized Controlled Trial of an Internet-Based Cognitive-Behavioral Treatment Program for Binge-Eating Disorder. *Behavior Therapy*, vol. 47:4. S. 500–514.
- Wagner, G., Penelo, E., Wanner, C., Gwinner, P., Trofaier, M., Imgart, H., Waldherr, K., Wober-Bingol, C., Karwautz, A.F.K. 2013. Internet-delivered cognitive-behavioural therapy v. conventional guided self-help for bulimia nervosa: long-term evaluation of a randomised controlled trial. *British Journal of Psychiatry*, vol. 202. S. 135–141.
- Whalley, B., Rees, K., Davies, P., Bennett, P., Ebrahim, S., Liu, Z., West, R., Moxham, T., Thompson David, R., Taylor Rod, S. 2011. Psychological interventions for coronary heart disease. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Whittaker R., McRobbie H., Bullen C., Rodgers A., Gu Y. 2016. Mobile phone-based interventions for smoking cessation. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Wu, H., Yu, D., He, Y., Wang, J., Xiao, Z., Li, C. 2015. Morita therapy for anxiety disorders in adults. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.
- Zhao, S., Sampson, S., Xia, J., Jayaram Mahesh, B. 2015. Psychoeducation (brief) for people with serious mental illness. *Cochrane Database of Systematic Reviews*.